

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

7/10268 62 115

Sayı : E-56020453-610-309-4400/6235

Konu : Yazılı soru önergesi

21 / 04 / 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 14/03/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1397057 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10268 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-309-4399/6234

Konu : Yazılı soru önergesi

11 / 04 / 2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10268 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasında, kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlar, kusurlu olarak ihlâl edildiğinde, hükümlüler hakkında eylemlerinin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

cezalarının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanunun 38. maddesinde hükümlü ve tutukluların belirtilen kurallara uymamaları hâlinde uygulanabilecek disiplin cezalarına yer verilmiş olup, 39 ilâ 44. maddelerinde disiplin cezalarının niteliği, uygulanma usulleri ile bu cezaları gerektiren eylemler, 47 ve 48. maddelerinde ise disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı halinde belirlenecek disiplin cezaları ile disiplin cezalarının soruşturulması, infaz edilmesi ve kaldırılması usulleri düzenlenmiştir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü disiplin işlemine karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı ise ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunduğu malûmlardır. Bu şekilde bağımsız yargı denetiminden geçerek kesinleşen disiplin cezası kararları infaz edilmekte olup bu kararların uygulanmasında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

III- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 19/07/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı,

B) Adı geçen Kurumda diğer bir kısım hükümlülerle birlikte 07/02/2024 tarihinde havalandırma dönüşü odalarına girişlerinde görevli personel ile tartışmaları ve kapılara vurarak slogan atmaları nedeniyle Kurum Disiplin Kurulu tarafından bir kısım hükümlülerin 5275 sayılı Kanunun 43. maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi gereğince 1 ay ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma disiplin cezasıyla, bir kısım hükümlülerin ise 5275 sayılı Kanunun 48. maddesinin ikinci fıkrası gereğince 1 gün hücreye koyma disiplin cezasıyla cezalandırıldığı, Kurul kararının infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemesi denetiminden geçerek kesinleştiği,

Adı geçen olay hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı ve TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yazmış olduğu dilekçelerin ilgili yerlere gönderildiği, adı geçen ile Ankara Batı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri 2 Nolu İzleme Kurulu tarafından 16/02/2024 tarihinde görüşme gerçekleştirildiği, İzleme Kurulu Üyeleri tarafından yapılan inceleme sonucu düzenlenen raporda; 07/02/2024 tarihindeki olayla ilgili olarak anılan Kurum tarafından açılmış olan idari soruşturmada adı geçen hükümlülerin iddialarıyla ilgili kamera kayıtlarının incelenmesinin ve soruşturma sonucuna göre ihmalî ve kusuru görülen kişiler hakkında yasal işlem yapılmasının yerinde olacağının değerlendirildiği, yaşanan olayda görev alan personel hakkında başlatılan adlî ve idarî soruşturmanın devam ettiği,

C) Adı geçen belirtilen olayda yaralanma şikâyeti bulunmadığından, bu konuda başlatılan bir soruşturma da bulunmadığı,

Ç) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak gerçekleştirildiği,

D) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı, Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

